

DECIZIILE CONSILIULUI NAȚIONAL al MONUMENTELOR ISTORICE - ședința nr. 11 din 08.07.2022

Nr. ord	Faza	Subiectul	Beneficiar	Proiectant	Nr intrare	Examinări anterioare la CNMI a doc. de proiect pentru aceeași adresă	Deciziile CNMI
1.	SP	Reconstruirea imobilului (nr. cadastral 0100204.240.05) cu supraetajarea unui nivel suplimentar, în limitele planimetrice existente, în vederea amplasării unei locuințe, din mun. Chișinău, str. <b>A. Șciusev nr. 54.</b> (parte componentă a NIC; teren/adresă protejată nr. 388-RL)	Batîrmurzaev Eldar	„OPTIMA-ARHCONS” SRL, așp Dimitrov Dmitrii	2560 din 04.07.2022	-	SP11/01-08.07.2022(neaprobat)
2.	PE	Restaurarea imobilului cu nr. cadastral 0100521.154.01 (monument de arhitectură, casă de locuit individuală), cu amenajarea unei mansarde în limitele acoperișului existent, S+P+M, din str. <b>Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni nr. 17</b> , mun. Chișinău. (monument: nr. 257, Registrul monumentelor RM ocrotite de stat; parte componentă a NIC)	Ranga Corneliu	„ARHIION PROIECT” SRL, așp Niți Ion	2557 din 04.07.2022	SP09/02-21.06.2021 (avizat) PE02/19-18.02.2022(neaprobat)	PE11/02-08.07.2022 (avizat)
3.	PE	Reconstrucția parțială a blocului morfologic (nr. cadastral 0100519.176.01) cu reparație capitală, modificarea acoperișului din tip plat în tip șarpantă și termoizolarea fațadelor, situat în mun. Chișinău, bd. <b>Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 192.</b> (parte componentă a NIC)	I.P. Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	Î.M.P. „CISINAU PROIECT”, așp Zaicenco Tatiana	2558 din 04.07.2022	SP06/06-15.04.2022 (avizat). PE 07/03-29.04.2022 (avizat)	PE11/03-08.07.2022 (avizat)
4.	SP	Reconstruirea obiectului comercial, prestarea serviciilor din str. <b>Hotin nr. 37</b> , mun. Bălți. (Zona de protecție a două monumente de categorie națională)	Bobotrîn Alexandru, Bobotrîn Alina, Caraiman-Cucoș Vladlena	Î.M. „GEO-CAD-PROIECT” așp Postolachi Valeriu	2550 din 04.07.2022	SP09/10-03.06.2022 (avizat)	SP11/04-08.07.2022(neaprobat)
5.	SP	Amplasarea denumirii (inscripției) de firmă exterioară, a magazinului de firmă „Fantezie” S.R.L., pe fațada clădirii din bd. <b>Ștefan cel Mare și Sfânt, 83</b> , mun. Chișinău. (monument: nr. 202, Registrul monumentelor RM ocrotite de stat; parte componentă a NIC)	Magazinul de Firmă „Fantezie” SRL	AC STUDIO așp A. Ceban	2559 din 04.07.2022	SP09/09-03.06.2022(neaprobat)	Se transferă la următoarea ședință
6.	SP	Consolidarea și re-funcționalizarea imobilului din str. <b>Alexei Mateevici 42</b> , mun. Chișinău, spre amplasarea muzeului Grigore Vieru. (monument, nr. 270, Registrul monumentelor istorice de categorie locală din municipiul Chișinău; parte componentă a NIC)	Direcția cultură a Primăriei municipiului Chișinău. șef Direcție Volontir Valentina	„CATARAGA Architects” SRL, așp Cataraga Vitalie	2584 din 05.07.2022	SP12/08-05.08.2021 (avizat)	SP11/06-08.07.2022(neaprobat)
7.	SP	Reconstrucția imobilului lit.01 cu extindere pe verticală P+E+M, situat în mun. Chișinău, str. <b>Sf. Petru nr. 12</b> , nr. cadastral 0100420.230. (parte componentă a NIC)	S.R.L. „SIENTO”	„PROIECT-DESIGN” SRL, Așp Pruteanu Inga.	2549 din 04.07.2022	-	SP11/07-08.07.2022(neaprobat)

8.	SP	Reconstrucția încăperilor „Moldindconbank” din bd. <b>Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 132</b> , mun. Chișinău. (monument: nr. 32, Registrul monumentelor RM ocrotite de stat; parte componentă a NIC)	BC „Moldindconbank” S.A.,	SRL „MPS Construcție” Așp Murzina Natalia	2586 din 05.07.2022	-	SP11/08-08.07.2022 (avizat)
9.	SP	Construirea unui spațiu comercial din elemente ușor demontabile alipit la imobilul cu nr. cadastral 0100206.150.03 situat pe adresa mun. Chișinău, sector Centru, str. <b>A. Pușkin, 32</b> . (parte componentă a NIC)	Î.M. „LEUTIS” SRL	S.R.L. „ARA ARCHITECTURE BUREAU”, așp Tudor Aghenie	2185 din 09.06.2022	--	SP11/09-08.07.2022(neaprobat)
10.	SP	Reconstrucția imobilului cu nr. cadastral 0100208.250.03, în limitele suprafeței planimetrice existente, cu supraetajare (P+E+Eretras), cu destinație mixt (comercială, locativă), situat în mun. Chișinău, str. <b>M. Kogălniceanu nr. 15</b> , ap. 1 și ap. 2. (parte componentă a NIC)	Țurcan Violeta	GARCONIȚA-ARCHSTUDIO” SRL, așp Garconița Serghei	2574 din 05.07.2022	SP10/05-24.06.2022(neaprobat)	SP11/10-08.07.2022 (avizat)
11.	SP	Reconstrucția clădirii (02) – S+P+M cu supraetajare, situate în str. <b>Mitropolit Petru Movilă 2A</b> , mun. Chișinău. (teren/adresă protejată: nr. 311, Registrul monumentelor istorice de categorie locală din municipiul Chișinău; parte componentă a NIC)	SRL „ORTO PRO”, Croitor Nadejda	I.P. A.O. „Centrul Site” așp Boris Gangal	2548 din 04.07.2022	SP07/12-29.04.2022(neaprobat)	SP11/11-08.07.2022 (avizat)
12.	SP	Consolidarea și valorificarea vestigiilor arheologice a Casei „Toader sabău” (fosta casă a mitropolitului Gavriil Bănulescu-Bodoni) situate în mun. Chișinău, sect. Rîșcani, bd. <b>Grigore Vieru, 11</b> . (parte componentă a NIC)	Pretura sectorului Rîșcani, mun. Chișinău	„Andrieș ArhStudio” SRL, așp Andrieș Mihail	2585 din 05.07.2022	-	SP11/12-08.07.2022 (avizat)
13.	SP	Replanificarea apartamentelor nr. 18 și 24a, situate pe str. <b>31 August 1989, nr. 139</b> , sect. Buiucani, mun. Chișinău. (monument: nr. 100, Registrul monumentelor RM ocrotite de stat; parte componentă a NIC)	Perov Eugeniu	„ARHIDALEX-PROIECT” SRL, așp Gr. Burciu	2601 din 06.07.2022	-	SP11/13-08.07.2022(neaprobat)
14.	SP	Resistematizarea ap. 8A în limitele planimetrice existente cu edificarea mansardei, situat mun. Chișinău, sect. Buiucani, str. <b>Mihai Viteazul 2A</b> . (parte componentă a NIC)	Cozaru Marcel, Cozaru Valentina	„NEOCONPRIM” SRL, așp Burciu Grigore.	2602 din 06.07.2022		SP11/14-08.07.2022 (avizat)
15.	PE	Continuarea lucrărilor de restaurare a <b>Cetății Soroca</b> (etapa II) în cadrul proiectului „STEFAN CEL MARE, COMMON HISTORY-SHARED HERITAGE, SOROCA-VASLUI/„ ȘTEFAL CEL MARE – O moștenire pe care o împărtășim o istorie care ne	Consiliul raional Soroca	SRL „Laconic Proiect”, Așp Trifan Simion	2556 din 04.07.2022	SP09/01-03.06.2022(neaprobat)	PE11/15-08.07.2022(neaprobat)

		unește”/„Ștefan cel Mare istorie comună, patrimoniu comun, Soroca-Vaslui”, Parcul „Petru Rareș” or. Soroca. I HARD/2.1/50. (monument: 2608. Registrul monumentelor RM ocrotite de stat)					
16.	PE	Modificări la proiectul de execuție (obiect:3168-1;2) Restaurarea și reconstruirea blocului administrativ-gospodăresc lit. „B” (01) cu extindere în dimensiuni și construirea mansardei, în volumul acoperișului existent, din str. <b>Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni 16</b> , mun. Chișinău. (obiect nr. 3168/21).	Muzeul Național de Istorie a Moldovei	Î.M.P. „CISINAU PROIECT”, așp Zaicenco Tatiana	2636 din 08.07.2022	SP25/01-23.12.2013 (avizat); PE07/02-24.04.2015 (avizat).	PE11/16-08.07.2022 (avizat)

**EXTRAS din PROCESUL VERBAL al CONSILIULUI NAȚIONAL al MONUMENTELOR ISTORICE nr. 11 din 08.07.2022**

**Subiectul 1 – SCHIȚĂ DE PROIECT**

**Examinări anterioare la CNMI: -**

Urmare cererii adresate de către *Batîrmurzaev Eldar*, cu domiciliul/sediul – mun. Chișinău, str. *Anatol Corobceanu 1*, ap. 41, telefon de contact - 060602999, înregistrată cu nr. 2560 din 04.07.2022,

în baza prevederilor art. 16 alin.(2) al Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, art. 12 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pct. 12 sbp.7) și 8) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014, se examinează,

**Proiectul de execuție** (obiect nr.): **Reconstruirea imobilului (nr. cadastral 0100204.240.05) cu supraetajarea unui nivel suplimentar, în limitele planimetrice existente, în vederea amplasării unei locuințe, din mun. Chișinău, str. A. Șciusev nr. 52 și 54.**

**Utilizare actuală: -**

**Regim de protecție:** imobilul cu nr. cadastral 0100204.240.05 este amplasat pe terenul adresei protejate înscrise cu nr. 388 în Registrul monumentelor istorice de categorie locală din mun. Chișinău, aprobat prin Decizia CMC nr. 10/9 din 2014, și este *parte componentă a Nucleului Istoric al Chișinăului*, inclus cu nr. 308 în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993.

**Starea tehnică actuală:** Raportul expertizei tehnice nu este prezentat.

**Proiectul prevede:** Reconstruirea imobilului cu extindere în plan și supraetajare cu un nivel.

**Beneficiar:** Batîrmurzaev Eldar

**Proiectant:** „OPTIMA-ARHCONS” SRL, așp Dimitrov Dmitrii

**DECIZIA CNMI:** Urmare examinării schiței de proiect și deliberării privind subiectul dat, Consiliul aprobă următoarea decizie: **Se returnează schița de proiect. Se va elabora o schiță care să excludă extinderea în afara perimetrului construit al clădirii existente. Conceptul se va baza pe analiza istorico-arhitecturală și istorico-urbanistică a acestui cartier, ținând cont totodată de statutul de monument al terenului din adresa respectivă.**

**Se propune de a se examina posibilitatea integrării clădirii supuse reconstrucției, inclusiv a pivniței, în conceptul arhitectonic al edificiului proiectat.**

**Ținând cont că se propune un proiect de reconstrucție a clădirii, se va prezenta raportul expertizei tehnice.**

## Subiectul 2 – PROIECT de EXECUȚIE

(elaborat în baza *Certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 567/21 din 05.08.2021*, anexat la documentația de proiect).

**Examinări anterioare:** SP09/02-21.06.2021 (avizat); PE02/19-18.02.2022 (neaprobat)

Urmare cererii adresate de către *Ranga Corneliu*, cu domiciliul/sediul – *mun. Chișinău, str. Acad. N. Corlăteanu nr. 20*, telefon de contact - 060961961, înregistrată cu nr. 2557 din 04.07.2022,

în baza prevederilor art. 16 alin.(2) al Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, art. 12 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pct. 12 sbp.7) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014, se examinează,

**Proiectul de execuție** (obiect nr.): **Restaurarea imobilului cu nr. cadastral 0100521.154.01 (monument de arhitectură, casă de locuit individuală), cu amenajarea unei mansarde în limitele acoperișului existent, S+P+M, din str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni nr. 17, mun. Chișinău.**

**Utilizare actuală:** locativă

**Regim de protecție:** imobilul cu nr. cadastral 0100521.154.01 este monument de categorie națională, înscris cu nr. 257, și parte componentă a *Nucleului Istorice al Chișinăului*, înscris cu nr. 308 în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993.

**Starea tehnică actuală:** Conform Raportului de expertiză tehnică, elaborat de către SC „Arhdescon-AN” SRL, expert tehnic Nicolae Pruteanu, starea tehnică a elementelor constructive a imobilului (Parter) este satisfăcătoare cu excepția acoperișului și planșeului. În cazul resistemizării și supraetajării/mansardării este necesar consolidarea fundațiilor și pereților portanți.

**Proiectul prevede:** Restaurarea imobilului cu statut de monument de arhitectură, casa de locuit individuală, cu amenajarea unei mansarde în limitele volumetriche ale acoperișului existent. Regim pe înălțime proiectat - S+P+M.

**Beneficiar:** Ranga Corneliu

**Proiectant:** „ARHIION PROJECT” SRL, așp Niț Ion.

**DECIZIA CNMI:** Urmare examinării proiectului de execuție și deliberării privind subiectul dat, Consiliul aprobă următoarea decizie: **Se aprobă proiectul de execuție privind restaurarea imobilului cu nr. cadastral 0100521.154.01 (monument de arhitectură, casă de locuit individuală), cu amenajarea unei mansarde în limitele acoperișului existent, S+P+M.**

## Subiectul 3 – PROIECT de EXECUȚIE

(elaborat în baza *Certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 734/21 din 29.09.2021*, anexat la documentația de proiect).

**Examinări anterioare:** PE01/10-15.02.2022 (neaprobat); SP04/06-11.03.2022 (neaprobat); SP05/15-01.04.2022 (neaprobat); SP06/06–15.04.2022 (avizat); PE07/03-29.04.2022 (avizat)

Urmare cererii adresate de către *I.P. Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”*, telefon de contact, înregistrată cu nr. 2558 din 04.07.2022,

în baza prevederilor art. 16 alin.(2) al Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, art. 12 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pct. 12 sbp.8) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014, se examinează,

**Proiectul de execuție** (obiect nr. 3573): Reconstrucția parțială a blocului morfologic (nr. cadastral 0100519.176.01) cu reparație capitală, modificarea acoperișului din tip plat în tip șarpantă și termoizolarea fațadelor, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 192.

**Utilizare actuală:** de învățământ.

**Regim de protecție:** imobilul cu nr. cadastral 0100519.176.01 este parte componentă a *Nucleului Istorice al Chișinăului*, inclus cu nr. 308 în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat.

**Starea tehnică actuală:** Expertiza tehnică nu este prezentată.

**Proiectul prevede:** Reconstrucția clădirii, reparație capitală, modificarea acoperișului, termoizolarea și renovarea fațadelor.

**Beneficiar:** I.P. Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”

**Proiectant:** Î.M.P. „CISINAU PROIECT”, așp Zaicenco Tatiana.

**CNMI:** Urmare examinării modificărilor la proiectul de execuție și deliberării privind subiectul dat, Consiliul aprobă următoarea decizie: *Se acceptă modificarea ce ține de micșorarea numărului de ferestre de la ultimul nivel și majorarea cotei cornișei generale.*

*Nu se acceptă modificarea proiectului prin plasarea consolelor decorative la elementele orizontale deasupra ferestrelor și ancadramentul perimetral în jurul grupului central de ferestre de pe fațada principală. În acest sens, se va menține soluția structurii arhitectonice a fațadei principale, conform proiectului aprobat de către CNMI la ședința nr. 7 din 29.04.2022.*

*Pentru avizarea modificărilor la proiectul de execuție, se vor prezenta desenele ajustate la cerințele din prezenta decizie.*

---

#### **Subiectul 4 – PROIECT de EXECUȚIE**

(elaborat în baza *Certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 270 din 13.06.2022*, anexat la documentația de proiect).

**Examinări anterioare:** SP09/10-03.06.2022 (avizat)

Urmare cererii adresate de către *Bobotrîn Alexandru, Bobotrîn Alina, Caraiman-Cucoș Vladlena* cu domiciliul/sediul în municipiul Bălți, str. Bulgară nr. 31, telefon de contact 69712770, e-mail: [bobotrîn@mail.ru](mailto:bobotrîn@mail.ru), înregistrată cu nr. 2550 din 04.07.2022,

în baza prevederilor art. 16 alin.(2) al Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, art. 12 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pct. 12 sbp.8) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014, se examinează,

**Proiectul de execuție** (obiect nr.): **Reconstruirea obiectului comercial, prestarea serviciilor din str. Hotin nr. 37, mun. Bălți.**

**Utilizare actuală:** comercială.

**Regim de protecție:** imobilul proiectat este situat în zona de protecție două monumente de categorie națională, înscrise cu nr. 308 în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat.

**Starea tehnică actuală:** Nu se prezintă un raport de expertiză tehnică.

**Proiectul prevede:** construirea unei clădiri cu regim pe înălțime P+E acoperiș tip terasă exploatabil.

**Beneficiar:** Bobotrîn Alexandru, Bobotrîn Alina, Caraiman-Cucoș Vladlena

**Proiectant:** Î.M. „GEO-CAD-PROIECT” așp Mihaila Veaceslav

**DECIZIA CNMI:** Urmare examinării proiectului de execuție și deliberării privind subiectul dat, Consiliul aprobă următoarea decizie: *Se returnează proiectul de execuție, care nu corespunde schiței aprobate. Se va elabora o schiță de proiect pentru obiectivul respectiv, inclusiv cu prezentarea analizei încadrării în zona de protecție, care se va susține la CNMI de către proiectant.*

---

#### **Subiectul 5 – SCHIȚĂ DE PROIECT**

**Examinări anterioare la CNMI:** SP09/09-03.06.2022 (neaprobat)

Urmare cererii adresate de către , cu domiciliul/sediul – , telefon de contact - , înregistrată cu nr. 2559 din 04.07.2022, în baza prevederilor art. 16 alin.(2) al Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, art. 4 alin. (6) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pct. 12 sbp.7) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014, se examinează,

**Schița de proiect** (obiect nr.): **Amplasarea denumirii (inscripției) de firmă exterioară, a magazinului de firmă „Fantezie” S.R.L., pe fațada clădirii din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 83, mun. Chișinău.**

**Utilizare actuală:** comercială

**Regim de protecție:** bunul imobil deține statut de monument de categorie națională, fiind înscris cu nr. 202 în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993, și este parte componentă a monumentului *Nucleul Istoric al Chișinăului*, înscris cu nr. 308 în același Registru.

**Starea tehnică actuală:** -

**Proiectul prevede:** amplasarea firmei magazinului „Fantezie” pe fațada clădirii cu statut de monument din adresa nominalizată supra.

**Beneficiar:** „Fantezie” S.R.L.

**Proiectant:** AC STUDIO, arh. A. Ceban

**DECIZIA CNMI:** *Se transferă examinarea subiectului pentru următoarea ședință. Proiectantul nu s-a prezentat pentru susținerea schiței de proiect.*

---

## **Subiectul 6 – SCHIȚĂ DE PROIECT**

**Examinări anterioare la CNMI:** SP12/08-05.08.2021 (avizat)

---

Urmare cererii adresate de către *Direcția cultură, Primăria municipiului Chișinău*, cu domiciliul/sediul –, telefon de contact – 079366440, șef *Direcție cultură, Volontir Valentina*, înregistrată cu nr. 2584 din 05.07.2022,

în baza prevederilor art. 16 alin.(2) al Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, art. art. 4 alin. (6) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pct. 12 sbp.7) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014, se examinează

**Schița de proiect** (obiect nr.03/2021): **Consolidarea și re-funcționalizarea imobilului din str. Alexei Mateevici 42, mun. Chișinău, spre amplasarea muzeului Grigore Vieru.**

**Utilizare actuală:** nu se exploatează.

**Regim de protecție:** imobilul amplasat pe terenul cu nr. cadastral 0100204.277 și construcția (fără nr. cadastral, adresa A. Mateevici 42) este monument de categorie locală, înscris cu nr. 270 în Registrul monumentelor istorice de categorie locală din municipiul Chișinău, aprobat prin Decizia CMC nr. 10/9 din 2014, și este parte componentă a monumentului *Nucleul Istoric al Chișinăului*, înscris cu nr. 308 în Registrul monumentelor republicii Moldova ocrotite de stat, aproba prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993.

**Starea tehnică actuală:** Conform Raportului de expertiză tehnică nr. 9615-12-2-/T privind starea tehnică a edificiului din str. A. Mateevici 42 (colț cu str. M. Eminescu), în scopul aprecierii posibilității și condițiilor de amplasare a muzeului „Grigore Vieru”, starea tehnică a edificiului se caracterizează prin uzură fizică sporită a unor elemente de construcții, având o durată de existență și exploatare mai mare de 100 ani (fundații și pereți), și defectelor în formă de fisuri străpunse, apărute de la tasarea neuniformă a fundațiilor.

**Proiectul prevede:** Reabilitarea structurală, supraetajare cu un nivel, re-funcționalizare.

**Beneficiar:** Direcția cultură a Primăriei municipiului Chișinău. șef Direcție

**Proiectant:** „CATARAGA Architects” SRL, așp Cataraga Vitalie.

**DECIZIA CNMI:** Urmare examinării schiței de proiect și deliberării privind subiectul dat, Consiliul aprobă următoarea decizie: ***Se returnează schița de proiect. Se va elabora o altă schiță care să țină cont de statutul de monument al clădirii, care să propună valorificarea imobilului prin reabilitarea și restaurarea acestuia. Se va examina posibilitatea adaptării clădirii la funcțiunea de muzeu, fără a schimba conceptul ei volumetric.***

---

## **Subiectul 7 – SCHIȚĂ DE PROIECT**

**Examinări anterioare la CNMI:** -

---

Urmare cererii adresate de către S.R.L. „SIENTO”, administrator *Andrian Borș*, cu domiciliul/sediul în mun. Chișinău, str. *Aleksandru cel Bun 55C*, , telefon de contact – 079600020, înregistrată cu nr.2549 din 04.07.2022,

în baza prevederilor art. 16 alin.(2) al Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, art. 4 alin. (6) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pct. 12 sbp.8) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014, se examinează,

**Schița de proiect** (obiect nr.0123/22): **Reconstrucția imobilului lit.01 cu extindere pe verticală P+2E, situat în mun. Chișinău, str. Sf. Petru nr. 12, nr. cadastral 0100420.230.**

**Utilizare actuală:** locativă.

**Regim de protecție:** imobilul cu nr. cadastral 0100420.230.01 este parte componentă a monumentului *Nucleul Istoric al Chișinăului*, înscris cu nr. 308 în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993.

**Starea tehnică actuală:** Raportului de expertiză tehnică nu s-a prezentat.

**Proiectul prevede:** de facto, se prevede construirea unei clădiri din contul demolării imobilului cu nr. cadastral 0100420.230.01.

**Beneficiar:** S.R.L. „SIENTO”

**Proiectant:** „PROIECT-DESIGN” SRL, Așp Pruteanu Alexandru.

**DECIZIA CNMI:** Urmare examinării schiței de proiect și deliberării privind subiectul dat, Consiliul aprobă următoarea decizie: ***Se aprobă Schița de proiect.***

**Având în vedere că, în rezultatul votării deciziei de aprobare a schiței de proiect nu s-a acumulat numărul necesar de voturi, Consiliul recomandă următoarele.**

***Conform legislației în domeniul autorizației executării lucrărilor de construcție, certificatul de urbanism pentru proiectare se elaborează în baza documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului.***

***În situația lipsei documentației de urbanism și amenajare aprobate pentru monumentul – Nucleul Istoric al Chișinăului (NIC), Consiliul va putea să se expună asupra posibilității amplasării clădirii proiectate, doar în cazul dacă schița de proiect se va baza pe un studiu istorico-arhitectural și istorico-urbanistic al acestei zone a monumentului NIC sau după aprobarea documentației de urbanism pentru Nucleul Istoric al Chișinăului.***

***În acest sens, în adresa CNMI, se va prezenta schița de proiect definitivată și completată cu materialele grafice și scrise privind studiile menționate supra.***

---

## **Subiectul 8 – SCHIȚĂ DE PROIECT**

**Examinări anterioare la CNMI: -**

Urmare cererii adresate de către BC „Moldindconbank” S.A., cu domiciliul/sediul în mun. Chișinău, str. Armenească 38, MD-2012, telefon de contact – 076750615, e-mail: [info@micb.md](mailto:info@micb.md), înregistrată cu nr.2586 din 05.07.2022,

în baza prevederilor art. 16 alin.(2) al Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, art. 4 alin. (6) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pct. 12 sbp.7) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014, se examinează,

**Schița de proiect** (obiect nr.): **Reconstrucția încăperilor „Moldindconbank” din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 132, mun. Chișinău.**

**Utilizare actuală:** comercială

**Regim de protecție:** bunul imobil deține statut de monument de categorie națională (nr. 32) și este parte componentă a Nucleului istoric al Chișinăului (nr. 308) în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat (compartiment Municipiul Chișinău), aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993.

**Starea tehnică actuală:** raport expertiză tehnică nu se prezintă.

**Proiectul prevede:** de facto, se propune reparația fațadei (parter) și intrării în încăperile filialei băncii, cu schimbarea firmei.

**Beneficiar:** BC „Moldindconbank”

**Proiectant:** SRL „MPS Construcție”, Așp Murzina Natalia.

**DECIZIA CNMI:** Urmare examinării schiței de proiect și deliberării privind subiectul dat, Consiliul aprobă următoarea decizie: ***Se aprobă Schița de proiect cu condiția camuflării blocului exterior al aparatului de condiționat și plasarea panoului informativ electronic privind ratele de schimb valutar după vitrina ferestrei.***

***Modificările condiționate prin prezenta decizie se vor executa la faza proiect de execuție.***

---

## Subiectul 9 – SCHIȚĂ DE PROIECT

Examinări anterioare la CNMI: -

---

Urmare cererii adresate de către Î.M. „LEUTIS” SRL, cu domiciliul/sediul în *mun. Chișinău, str. A. Pușkin 32*, telefon de contact – 022232991, e-mail: [leutis\\_srl@mail.ru](mailto:leutis_srl@mail.ru), înregistrată cu nr.2185 din 09.06.2022,

în baza prevederilor art. 16 alin.(2) al Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, art. 4 alin. (6) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pct. 12 sbp.7) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014, se examinează,

**Schița de proiect** (obiect nr.): **Construirea unui spațiu comercial din elemente ușor demontabile alipit la imobilul cu nr. cadastral 0100206.150.03 situat pe adresa mun. Chișinău, sector Centru, str. A. Pușkin, 32.**

**Utilizare actuală:** teren

**Regim de protecție:** bunul imobil cu nr. cadastral 0100206.150.03 este parte componentă a Nucleului istoric al Chișinăului, înscris cu nr. 308 în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993.

**Starea tehnică actuală:** raport expertiză nu se prezintă.

**Proiectul prevede:** construirea unei anexe la fațada clădirii dinspre strada A. Pușkin.

**Beneficiar:** Î.M. „LEUTIS” SRL

**Proiectant:** S.R.L. „ARA ARCHITECTURE BUREAU”, așp Tudor Aghenie

**DECIZIA CNMI:** Urmare examinării schiței de proiect și deliberării privind subiectul dat, Consiliul aprobă următoarea decizie: ***Se returnează Schița de proiect.***

***Se va obține acordul autorului proiectului clădirii la care se intervine cu modificarea fațadei clădirii.***

***Se va analiza problema asigurării securității în zona ieșirii din parcare.***

---

## Subiectul 10 – SCHIȚĂ DE PROIECT

Examinări anterioare la CNMI: SP10/05-24.06.2022 (neaprobat)

---

Urmare cererii adresate de către *Țurcan Violeta*, cu domiciliul/sediul în *mun. Chișinău, str. Ion Creangă nr. 82, bloc 4, ap.16*, telefon de contact – 022582268, e-mail: [v.turcan@agrofin.md](mailto:v.turcan@agrofin.md), înregistrată cu nr.2574 din 05.07.2022,

în baza prevederilor art. 16 alin.(2) al Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, art. 4 alin. (6) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pct. 12 sbp.8) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014, se examinează,

**Schița de proiect** (obiect nr.04/22): **Reconstrucția imobilului cu nr. cadastral 0100208.250.03, în limitele suprafeței planimetrice existente, cu supraetajare (P+E+M), cu destinație mixtă (comercială, locativă), situat în mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu nr. 15, ap. 1 și ap. 2.**

**Utilizare actuală:** locativă

**Regim de protecție:** bunul imobil cu nr. cadastral 0100208.250.03 este parte componentă a Nucleului istoric al Chișinăului, înscris cu nr. 308 în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993.

**Starea tehnică actuală:** Raportul de expertiză privind starea tehnică a construcțiilor portante, elementelor constructive și posibilitatea replanificării (resistematizării) în limitele parametrilor planimetrice existenți, și supraetajări cu două niveluri, din materiale ușoare a Blocului locativ cu regim pe înălțime (Parter), cu nr. cadastral 0100208.250.03 (expert tehnic Dohmilă Iurie), consideră că: construcțiile portante și structura de rezistență (fundațiile și, parțial, pereții portanți) sunt în stare tehnică satisfăcătoare; planșeul, structura acoperișului, pereții compartimentari sunt în stare nesatisfăcătoare; replanificarea și supraetajarea imobilului este posibilă în baza unui proiect tehnic elaborat în corespundere cu normativele în construcții în vigoare.

**Proiectul prevede:** reconstrucția imobilului, în limitele suprafeței planimetrice existente, cu supraetajare (P+E+M), cu destinație mixtă (comercială, locativă).

**Beneficiar:** Țurcan Violeta

**Proiectant:** „GARCONIȚA-ARCHSTUDIO” SRL, așp Garconița Serghei

**DECIZIA CNMI:** Urmare examinării schiței de proiect și deliberării privind subiectul dat, Consiliul aprobă următoarea decizie: ***Se aprobă schița de proiect pentru reconstrucția imobilului cu nr. cadastral 0100208.250.03, în limitele suprafeței planimetrice existente, cu supraetajare (P+E+M), cu destinație mixtă (comercială, locativă), situat în mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu nr. 15, ap. 1 și ap. 2.***

---

## **Subiectul 11 – SCHIȚĂ DE PROIECT**

**Examinări anterioare la CNMI:** SP07/12-29.04.2022 (neaprobat)

---

Urmare cererii adresate de către *Croitor Nadejda*, cu domiciliul/sediul în -, telefon de contact – 079465461, e-mail: -, înregistrată cu nr.2548 din 04.07.2022, în baza prevederilor art. 16 alin.(2) al Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, art. 4 alin. (6) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pct. 12 sbp.8) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014, se examinează,

**Schița de proiect** (obiect nr.): **Reconstrucția clădirii (02) – S+P+M cu supraetajare, situate în str. Mitropolit Petru Movilă 2A, mun. Chișinău.**

**Utilizare actuală:** nelocativă

**Regim de protecție:** imobilul cu nr. cadastral 0100520.068.02 este parte componentă a Nucleului istoric al Chișinăului, înscris cu nr. 308 în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993 și este situat pe terenul cu adresa cu statut protejat (str. Mitropolit Petru Movilă 2), înscris cu nr. 311 în Registrul monumentelor istorice de categorie locală din municipiul Chișinău.

**Starea tehnică actuală:** nu se prezintă un raport al expertizei tehnice.

**Proiectul prevede:** Reconstrucția clădirii cu nr. cadastral 0100520.068.02 (regim pe înălțime existent – S+P+M) cu supraetajare (regim pe înălțime proiectat – D+P+2E+M).

**Beneficiar:** SRL „ORTO PRO”, Croitor Nadejda

**Proiectant:** I.P. A.O. „Centrul Site” așp Boris Gangal

**DECIZIA CNMI:** Urmare examinării schiței de proiect și deliberării privind subiectul dat, Consiliul aprobă următoarea decizie: ***Se aprobă schița de proiect pentru reconstrucția clădirii cu nr. cadastral 0100520.068.02 (regim pe înălțime existent – S+P+M) cu supraetajare (regim pe înălțime proiectat – D+P+2E+M), situate în str. Mitropolit Petru Movilă nr. 2A, sector Buiucani, mun. Chișinău.***

*B. Gangal nu participă la deliberări și votare, iar procedura de votare se organizează prin vot secret.*

*Secretar de ședință pentru subiectul dat, se desemnează dl Cogălniceanu D.*

---

## **Subiectul 12 – SCHIȚĂ DE PROIECT**

**Examinări anterioare la CNMI:** -

---

Urmare cererii adresate de către *Pretura sectorului Rîșcani, mun. Chișinău*, cu domiciliul/sediul în mun. Chișinău, , telefon de contact –, e-mail: -, înregistrată cu nr.2585 din 05.07.2022,

în baza prevederilor art. 16 alin.(2) al Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, art. 4 alin. (6) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pct. 12 sbp.7) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014, se examinează,

**Schița de proiect** (obiect nr.): **Consolidarea și valorificarea vestigiilor arheologice a Casei „Toader Sabău” (fosta casă a mitropolitului Gavriil Bănulescu-Bodoni) situate în mun. Chișinău, sect. Rîșcani, bd. Grigore Vieru, 11.**

**Utilizare actuală:** teren.

**Regim de protecție:** bunurile imobile cu nr. cadastrale: 0100418.138; 0100418.014; 0100418.342; 0100418.050 și 0100418.312 (sub care se extind vestigiile arheologice) sunt parte componentă a Nucleului istoric al Chișinăului, înscris cu nr. 308 în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993. Vestigiile arheologice dețin statut de monument istoric de categorie locală, înscrise cu nr. ChCi3.3-7.4 în Registrul monumentelor istorice de categorie locală din municipiul Chișinău.

**Starea tehnică actuală:** șantier arheologic

**Proiectul prevede:** consolidarea beciurilor descoperite în urma săpăturilor arheologice, restabilirea zidurilor la o înălțime de maxim 1,0 m, cu marcarea prin martor (linie color) a zidurilor autentice și partea restabilă, cu consolidarea lor. Spațiul interior al beciului – spațiu expozițional.

**Beneficiar:** Pretura sectorului Rîșcani, mun. Chișinău

**Proiectant:** „Andrieș ArhStudio” SRL, așp Andrieș Mihail

**DECIZIA CNMI:** Urmare examinării schiței de proiect și deliberării privind subiectul dat, Consiliul aprobă următoarea decizie: *Se aprobă Schița de proiect pentru consolidarea și valorificarea vestigiilor arheologice a Casei „Toader Sabău” (fosta casă a mitropolitului Gavriil Bănulescu-Bodoni) situate în mun. Chișinău, sect. Rîșcani, bd. Grigore Vieru, 11.*

*Notă: Se recomandă elaborarea unei schițe de proiect pentru amenajarea scuarului care va soluționa modul de integrare în contextul urban existent și punerea în valoare a vestigiilor arheologice, cu soluționarea acceselor, organizarea apelor pluviale etc.*

---

### **Subiectul 13 – SCHIȚĂ DE PROIECT**

**Examinări anterioare la CNMI:** -

Urmare cererii adresate de către *Perov Eugeniu*, cu domiciliul/sediul în *mun. Chișinău, str. Kiev, 6/2, ap. 36*, telefon de contact – *069120568*, e-mail: *\_*, înregistrată cu nr.2601 din 06.07.2022,

în baza prevederilor art. 16 alin.(2) al Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, art. 4 alin. (6) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pct. 12 sbp.9) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014, se examinează,

**Schița de proiect** (obiect nr.): **Replanificarea apartamentelor nr. 18 și 24a, situate pe str. 31 August 1989, nr. 139, sect. Buiucani, mun. Chișinău.**

**Utilizare actuală:** teren

**Regim de protecție:** imobilele cu nr. cadastrale 0100520.121.01.030 și 0100520.121.01.018 ca parte a imobilului cu nr. cad. 0100520.121.01 sunt monument de categorie națională, înscris cu nr. 100 (compartiment Municipiul Chișinău) și parte componentă a *Nucleului istoric al Chișinăului*, înscris cu nr. 308 în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993.

**Starea tehnică actuală:** raport expertiză tehnică nu se prezintă.

**Proiectul prevede:** replanificarea apartamentelor cu demontarea și rezidirea pereților compartimentari.

**Beneficiar:** Perov Eugeniu

**Proiectant:** „ARHIDALEX- PROIECT” SRL, așp. Burciu Grigore

**DECIZIA CNMI:** Urmare examinării schiței de proiect și deliberării privind subiectul dat, Consiliul aprobă următoarea decizie: *Se returnează Schița de proiect. Se va prezenta releveul planului și secțiunilor, imagini foto pe interior. În cazul intervențiilor în structura pereților portanți (spargere de goluri) se va prezenta expertiza tehnică.*

---

### **Subiectul 14 – SCHIȚĂ DE PROIECT**

**Examinări anterioare la CNMI:** SP09/06-03.06.2022 (neaprobat)

Urmare cererii adresate de către *Cozaru Marcel, Cozaru Valentina*, cu domiciliul/sediul în *mun. Chișinău, str. Braniștii, 5/6, ap.13A*, telefon de contact –, e-mail: *\_*, înregistrată cu nr.2602 din 06.07.2022,

în baza prevederilor art. 16 alin.(2) al Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, art. 4 alin. (6) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pct. 12 sbp.8) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014, se examinează,

**Schița de proiect** (obiect nr.): **Resistematizarea ap. 8A în limitele planimetrice existente cu edificarea mansardei, situat mun. Chișinău, sect. Buiucani, str. Mihai Viteazul 2A.**

**Utilizare actuală:** -

**Regim de protecție:** imobilul cu nr. cadastral 0100519.126.07.013 este parte componentă a Nucleului istoric al Chișinăului, înscris cu nr. 308 în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993.

**Starea tehnică actuală:** Raport de expertiză tehnică nu este prezentat.

**Proiectul prevede:** Resistematizarea ap. 8A în limitele planimetrice existente cu edificarea mansardei.

**Beneficiar:** Cozaru Marcel, Cozaru Valentina

**Proiectant:** „NEOCONPRIM” SRL, așp Burciu Grigore.

**DECIZIA CNMI:** Urmare examinării schiței de proiect și deliberării privind subiectul dat, Consiliul aprobă următoarea decizie: ***Se aprobă Schița de proiect privind resistematizarea ap. 8A în limitele planimetrice existente cu edificarea mansardei, situat mun. Chișinău, sect. Buiucani, str. Mihai Viteazul 2A.***

---

### **Subiectul 15 – PROIECT de EXECUȚIE**

**Examinări anterioare:** etapa I: SP10/02-17.05.2013 (avizat); PE11/03-29.05.2013 (avizat); etapa II: SP02/03-24.01.2020 (neaprobat); PE02/03-24.01.2020 (neaprobat); SP/Anteproiect 03/01-30.01.2020 (avizat condiționat); PE03/02-30.01.2020 (neaprobat); Anteproiect/PE 04/08-07.02.2020 (avizat condiționat); SP03/01-24.02.2022(neaprobat); PE09/01-03.06.2022 (neaprobat).

---

Urmare cererii adresate de către *Consiliul raional Soroca*, cu domiciliul/sediul în *mun. Soroca, str. Ștefan cel Mare nr. 5, MD-3000*, telefon de contact +373 230-22058, înregistrate cu nr. 2556 din 04.07.2022,

în baza prevederilor art. 16 alin.(2) al Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, art. 12 alin. (1) lit.g) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pct. 12 sbp.7) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014, pct. 4.2. și 4.4 din Contractul de transmitere în folosință și protejare a monumentului istoric nr. 1 din 12.02.2020, se examinează,

**Proiect tehnic** (Proiect de execuție) (obiect nr. 01/2020) pentru **continuarea lucrărilor de restaurare a Cetății Soroca (etapa II) în cadrul proiectului „STEFAN CEL MARE, COMMON HISTORY-SHARED HERITAGE, SOROCA-VASLUI/„ ȘTEFAL CEL MARE – O moștenire pe care o împărtășim o istorie care ne unește”/„Ștefan cel Mare istorie comună, patrimoniu comun, Soroca-Vaslui”, Parcul „Petru Rareș” or. Soroca. I HARD/2.1/50.**

**Utilizare actuală:** cultură și agrement (cetate medievală – muzeu sub aer liber).

**Regim de protecție:** bunul imobil cu nr. cadastral (teren) 7801112.304 și (construcție) 7801112.304.01 din str. Independenței nr. 78, mun. Soroca, deține statut de monument de categorie națională înscris cu nr. 2608 în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993.

**Gradul de păstrare al aspectului arhitectural autentic:** Informații privind imaginea arhitecturală originară nu sunt cunoscute. Ultimele intervenții asupra monumentului au fost realizate la turnul de intrare în cetate, cu construirea acoperișurilor deasupra tuturor turnurilor, în anii 2013-2015.

**Starea tehnică actuală:** starea tehnică satisfăcătoare. Raport de expertiză privind starea tehnică a construcției Cetatea Soroca, elaborat de expert tehnic Iu. Liunenco.

**Proiectul prevede:** Lucrări de consolidare, restaurare și conservare a Cetății Soroca în albia concepției generale, realizate parțial în anii 2013-2015.

**Proiectant:** SRL „Laconic Proiect”, Așp Trifan Simion

**Beneficiar:** Consiliul raional Soroca.

**DECIZIA CNMI:** Urmare examinării subiectului se constată următoarele:

(1) La ședința CNMI nr. 3 din 24.02.2022 s-a examinat faza schiță de proiect (fiind prezentate spre examinare: Servicii de expertiză tehnică privind continuarea lucrărilor de restaurare a cetății Soroca (etapa II); Raportul științific privind rezultatele cercetărilor arheologice de la Soroca (Campania 2021).

Ținând cont de importanța obiectului examinat, conform prevederilor pct. 7 din Regulamentul de organizare și funcționare a CNMI, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014, la ședința din 24.02.2022 au fost invitați, specialiști atestați (arhitecți restauratori, arheolog și specialist în castelologie, specialist în arhitectura

istorică fortificată), experți din țară și din străinătate (România), personalități cu experiență științifică sau practică în domeniul protejării monumentelor istorice, care și-au expus opinia vizavi de proiectul depus spre examinare:

*Ștefan Bâlici*, arhitect restaurator, conf. la Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București, președinte al Secțiunii de arhitectură și inginerie a CNMI București, director (2016-2022) al institutului Național al Monumentelor Istorice, București;

*Adrian Andrei Rusu*, dr.ist., arheolog și specialist în castelologie, expert al Ministerului Culturii din România (autorizația 0017, seria MC-E);

*Virgil Apostol*, arh. restaurator, cercetător șt. la Institutul de Arheologie al Academiei României, membru al Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice (zona Dobrogea);

*Mariana Șlapac*, dr. hab. în ist. artelor, membru corespondent al AȘM, specialist în arhitectura istorică fortificată.

De asemenea, la ședință au participat reprezentanții proiectantului și arheologilor în calitate de autori ai documentației de proiect:

*Sergiu Musteață*, dr.hab. în ist., arheolog, conducător al șantierului arheologic Cetatea Soroca;

*Iurie Liunenco*, expert tehnic atestat, conf. univ., dr. în științe tehnice;

*Simion Trifan* arhitect șef proiect atestat;

*Vasile Eremciuc*, arhitect șef proiect atestat,

precum și reprezentanți ai beneficiarului:

*Tatiana Robu*, reprezentant al Consiliului raional Soroca;

*Nicolae Bulat*, directorul Muzeului Cetatea Soroca.

Urmare discuțiilor, inclusiv a opiniilor experților invitați și deliberărilor membrilor Consiliului la ședința din 24.02.2022 a fost adoptată decizia prin care s-au stabilit principalele direcții și categorii de intervenții admisibile pentru etapa a II de restaurare a cetății medievale, axate pe lucrări de conservare și restaurare, în baza cărora urma să fie elaborat proiectul de execuție (proiect tehnic). Astfel, s-a stabilit că documentația de proiect va prevedea următoarele lucrări:

1) *Conservarea zidăriei Cetății Soroca. Restaurarea cazematelor cu hidroizolarea teraselor de deasupra lor și a terasei circulare (drumul de strajă) de la ultimul nivel.*

*Faptul se va realiza în baza unui relevu de parament cu stabilirea concomitentă a tipurilor istorice de piatră/zidărie și de mortar, în baza analizei componenței lor chimice și fizice.*

2) *Organizarea evacuării apelor pluviale din interiorul Cetății.*

3) *Instalarea tâmplăriei temporare la golurile de ușă ale turnurilor circulare cu asigurarea ventilării.*

Elaborarea proiectului tehnic urma să fie întemeiată pe următoarele principii directoare:

1) *Proiectarea intervențiilor pe sectoarele neinvestigate din punct de vedere arheologic ale interiorului/exteriorului cetății trebuie să se bazeze pe rezultatele cercetării arheologice a acestora.*

2) ***Nu se admite proiectarea unor propuneri care nu au la bază investigații științifice, arheologice, istorico-arhitecturale, inclusiv istorico-structurale.*** (Acest punct se referea la propunerile de „reconstrucție” a galeriei din lemn de la cota 10.250 m, care la momentul examinării schiței nu se baza pe documentare științifică și istorică, fiind o intervenție de natură nouă, propusă la nivel de ipoteză).

(2) La data de 03.06.2022 CNMI a fost depus spre examinare un proiect de execuție, elaborat fără a se lua în considerație obiecțiile, propunerile și recomandările stabilite la faza examinării schiței (expuse în extrasul informativ din procesul verbal al ședinței nr. 3 din 24.02.2022).

Prin decizia adoptată de CNMI nr. 9 din 03.06.2022, proiectul de execuție a fost returnat spre definitivare, cu un șir de cerințe concrete pentru ajustarea desenelor din proiect, astfel ca acesta să asigure proiectarea unor lucrări corespunzătoare a intervențiilor asupra structurii medievale.

Cerințele și recomandările au fost expuse, inclusiv în rezultatul efectuării vizitei de lucru la obiect a unor membri ai CNMI la data de 02.06.2022, care, împreună cu proiectanții au examinat la fața locului oportunitatea lucrărilor proiectate și au analizat posibilitatea găsirii soluțiilor optime pentru intervențiile de punere în valoare a monumentului (În special, s-a examinat soluționarea organizării accesului pentru persoane cu dizabilități, fără a fi afectată imaginea istorică a cetății).

(3) Urmare examinării proiectului de execuție (obiect nr. 01/2020) la prezenta ședință (din data de 08.07.2022) se constată următoarele:

**a) se acceptă a fi executate conform proiectului prezentat:** soluțiile privind conservarea zidăriei cetății (curtine, turnuri); restaurarea și conservarea cazematelor 8-13, cu executarea lucrărilor de hidroizolare a acestora; restaurarea terasei circulare (drumul de strajă) de la ultimul nivel; organizarea evacuării apelor pluviale din incinta cetății; instalarea tâmplăriei la golurile de ușă ale turnurilor circulare cu asigurarea ventilării; instalarea plaselor contra pătrunderii păsărilor sub acoperișurile turnurilor;

resistematizarea verticală și repavarea curții cetății; precum și intervenție nouă – punerea în valoare a „gropilor de lup” din gangul de intrare în cetate și instalarea unui elevator pentru accesul persoanelor cu dizabilități la intrarea în cetate (pe exterior);

**b) se acceptă condiționat** propunerile privind organizarea accesului persoanelor cu dizabilități (intervenție nouă, ce ține de funcționalitatea obiectului), cu operarea următoarelor modificări la desenele de execuție:

- pentru organizarea accesului pe verticală din interiorul turnului 4 se va prevedea instalarea liftului cu pereții transparenți (din sticlă sau tablă expandată). Astfel, această instalație nouă, indispensabilă din punct de vedere funcțional, prin transparența sa va asigura percepția spațiului interior al turnului, fiind totodată distinctă de arhitectura acestuia purtând o amprentă modernă (în temeiul art. 9 al Cartei de la Veneția, 1964);

- se va examina posibilitatea proiectării altei soluții de fixare a treptelor scării circulare din același turn, care să minimizeze intervenția distructivă asupra suprafeței interioare a zidăriei turnului 4 (în temeiul art. 23 din Legea nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor);

- se va proiecta o altă soluție de instalare a elevatorului proiectat alăturat cazematei 9, deoarece soluția propusă de proiect conține mai multe erori, cum ar fi: degajarea acestei cazemate de stratul cultural în mod asimetric; construirea unui zid vertical și instalarea elevatorului vertical până la cota 4.350 m. Suprafața verticală a acestui zid este improprie interiorului cetății, ceea ce va afecta aspectul istoric al incintei (în temeiul art. 9 al Cartei de la Veneția, 1964, art. 23 din Legea nr. 1530/1993).

Consiliul recomandă executarea lucrărilor de consolidare și restaurare a respectivei cazemate identic celor propuse în proiect pentru toate cazematele. Iar accesul spre terasa suspendată deasupra cazematei 8 și 9 (cota 4.350), să se asigure printr-o scară din structură de metal la care se va atașa o platformă sau elevator oblic de transport persoane cu dizabilități locomotorii.

**c) galeria de lemn proiectată la cota 10.250 m se va exclude din desenele tehnice.** Respectiva decizie este adoptată reieșind din faptul că:

- intervențiile asupra cetății care are statut de *muzeu sub aer liber* au obligația principală de conservare a urmelor/mărturiilor istorice, iar intervențiile de natură nouă, necesare funcțional sunt secundare;

- autorul proiectului, drept argument pentru reconstituirea galeriei, aduce urmele cuiburilor unde elementele constructive ale acesteia se presupune că se fixau în zidărie. Propunerea reiese din opinia consolidată a autorilor, care apelează la analogii din Transilvania, în special a unor biserici, ceea ce nu este justificat.

Soluția propusă nu se bazează pe documente istorice ceea ce dovedește lipsa informațiilor clare, rămânând la nivel de ipoteză. Faptul este confirmat, inclusiv de dna T. Nesterov, dr. în ist. artelor (a asistat la ședința din 08.07.2022), care, afirmând că „*documente nu există, iar autorul proiectului interpretează urmele care au rămas*”, susține reconstrucția galeriei propuse în proiect cu argumentul că „*acesta nu greșește împotriva autenticității cetății și ceea ce se propune este simplu, funcțional, constructiv și creează o impresie într-adevăr istorică*”.

Prin urmare, așa cum actualmente interpretările asupra Cetății sunt foarte diferite (noi urmărim disputele cercetătorilor științifici pe parcursul a mai multor ani), istoria acesteia e un teritoriu al discuțiilor, al ipotezelor.

Consiliul, care în activitatea sa se conduce de prevederile legislației, inclusiv de convențiile internaționale vizând protecția patrimoniului cultural, prevederile documentelor din domeniul respectiv ale UNESCO/ICOMOS și Consiliului Europei, optează pentru soluții de restaurare bazate nu pe fantezie și ipoteze, dar pe ideea promovată de Carta de la Veneția.

*(Notă: Carta de la Veneția pentru conservarea și restaurarea monumentelor și siturilor este un set de linii directoare, elaborat în 1964 de un grup de profesioniști în conservare din Veneția, care oferă un cadru internațional pentru conservare și restaurare a clădirilor istorice.*

*La caz, Articolul 9 al Cartei prevede „Procesul de restaurare este o operațiune extrem de specializată. Scopul său este de a păstra și dezvălui valoarea estetică și istorică a monumentului și se bazează pe respectarea materialelor originale și a documentelor autentice. Trebuie să se oprească în punctul în care începe conjectura și, în acest caz, orice lucrare suplimentară indispensabilă trebuie să fie distinctă de compoziția arhitecturală și să poarte o ștampilă contemporană. Restaurarea, în orice caz, trebuie să fie precedată și urmată de un studiu arheologic și istoric al monumentului.”)*

În temeiul pct. 20 și pct. 21 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014, în contextul celor expuse supra, SE DECIDE:

- **se acceptă soluțiile prevăzute în proiect privind:** conservarea și restaurarea zidăriei cetății, a cazematei 8-13, a terasei circulare (drumul de strajă) de la ultimul nivel; lucrările de organizare a evacuării apelor pluviale din incinta cetății; instalarea tâmplăriei la golurile de ușă ale turnurilor circulare cu asigurarea ventilării; instalarea plaselor contra pătrunderii păsărilor sub acoperișurile turnurilor; resistematizarea verticală și repavarea curții cetății; precum și intervențiile noi – punerea în valoare/muzeificarea „gropilor de lup” din gangul de intrare în cetate și instalarea unui elevator pentru accesul persoanelor cu dizabilități la intrarea în cetate (pe exterior);

- **se acceptă condiționat** propunerile privind organizarea accesului persoanelor cu dizabilități - intervenție nouă asupra cazematelor 8 și 9), cu operarea modificărilor la desenele de execuție (corespunzător cerințelor de la lit. b) alin. (2) din prezentul extras);
- **nu se acceptă reconstrucția galeriei de lemn proiectată la cota 10.250 m**, respectiv aceasta se va exclude din desenele proiectului de execuție (proiectului tehnic).

Documentația de proiect, modificată conform cerințelor din prezenta decizie, se va prezenta spre avizare.

---

### **Subiectul 16 – PROIECT de EXECUȚIE**

**Examinări anterioare:** SP25/01-23.12.2013 (avizat); PE07/02-24.04.2015 (avizat).

---

Urmare cererii adresate de către *Muzeul Național de Istorie a Moldovei*, cu domiciliul/sediul în *mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 121A*, telefon de contact +373 22 244325; 069206723, înregistrate cu nr. 2636 din 08.07.2022,

în baza prevederilor art. 16 alin.(2) al Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, art. 12 alin. (1) lit.g) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pct. 12 sbp.7) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014, se examinează,

**Proiectul de execuție** (obiect nr.3168/21) **Modificări la proiectul de execuție (obiect:3168-1;2) Restaurarea și reconstruirea blocului administrativ-gospodăresc lit. „B” (01) cu extindere în dimensiuni și construirea mansardei, în volumul acoperișului existent, din str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni 16, mun. Chișinău. (Certificat de urbanism pentru proiectare nr. 315/14 din 04.06.2014).**

**Utilizare actuală:** cultură și agrement (muzeu).

**Regim de protecție:** bunul imobil cu nr. cadastral 0100250182.01 din str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni 16, deține statut de monument de categorie națională (nr. 279) și este parte componentă a Nucleului istoric al Chișinăului (nr. 308) în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat (compartiment Municipiul Chișinău), aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993.

**Proiectul prevede: Operarea modificărilor la proiectul de execuție (obiect:3168-1;2) „Restaurarea, consolidarea și reconstrucția blocului lit. B (nr. cadastral 0100250182.01) cu construirea mansardei în volumul acoperișului existent, din str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, 16, mun. Chișinău”, elaborat în anul 2015, prin excluderea anexei proiectate între axele 1'-5' și A'-B'.**

**Proiectant:** Î.M. „CHIȘINĂUPROIECT”, așp Zaicenco Tatiana

**Beneficiar:** Muzeul Național de Istorie a Moldovei

**DECIZIA CNMI:** Urmare examinării proiectului de execuție (modificări) și deliberării privind subiectul dat, Consiliul aprobă următoarea decizie: **Se aprobă modificările operate la proiectul de execuție (obiect:3168-1; 2) Restaurarea, consolidarea și reconstrucția blocului lit. B (nr. cadastral 0100250182.01) cu construirea mansardei în volumul acoperișului existent, din str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, 16, mun. Chișinău, prin excluderea anexei proiectate între axele 1' - 5' și A' - B'.**

---